

Handläggare

Therese Holmkvist
Telefon: 08- 508 43 028

Till

Socialnämnden

Privat införsel av alkoholdrycker. Tydligare regler i konsekvens med svensk alkoholpolitik

Svar på remiss av betänkandet SOU 2014:58

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Denise Melin
Avdelningschef

Sammanfattning

Alkoholleveransutredningens uppdrag har varit att göra en översyn av relevanta delar för e-handel och hemleverans av alkoholdrycker till konsumenter. I betänkandet finns förslag till ändringar i alkohollagen. Betänkandet föreslår förtydliganden i undantagen för privatinförsel samt ett förbud mot kommersiellt främjande av privat införsel av alkoholdrycker. Utredningen föreslår också särskilda

leveransbestämmelser. Tydliggörandena ska öka möjligheten till effektiv tillsyn över den tillåtna verksamheten. Utredningen föreslår egentillsyns- och anmälningsskyldighet för näringsidkare som yrkesmässigt levererar alkoholdrycker till privatpersoner. Regleringarna ska fungera tillsammans med förslagen i den tidigare utredningen om tillsyn av marknadsföring och e-handel med alkoholdrycker mm (SOU 2013:50). Förvaltningen menar att de föreslagna regleringarna är positiva steg för att den privata införseln av alkoholdrycker ska kunna fungera bättre i enlighet med svensk alkoholpolitik. Förvaltningen menar dock att det nytillkomna tillsynsansvaret innebär kostnadsökningar för kommunerna och ett ökat behov av stöd i form av t.ex. utbildningar och instruktioner.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden för yttrande överlämnat utredningen ”Privat införsel av alkoholdrycker”, från Alkoholleveransutredningens betänkande SOU 2014:58. Remisstiden går ut den 19 september 2014.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, i samråd med administrativa avdelningen. Information om ärendet har lämnats på förvaltningsgruppen 20140820.

Ärendet

Utredningens uppdrag

Utredningens övergripande uppdrag har varit att bedöma vilka typer av åtgärder vid e-handel och hemleverans av alkoholdrycker som är tillåtna respektive otillåtna idag. Likaså har uppdraget varit att bedöma vilka åtgärder som bör vara tillåtna respektive otillåtna, beaktat den svenska alkoholpolitiken och EU-rätt.

Behov av förtydliganden

I utredningen beskrivs hur den bestämmelse om privatinförsel som infördes 2008, skulle möjliggöra införsel utförd av en av säljaren oberoende transportör. Syftet med bestämmelsen var därmed inte att öppna upp för kommersiella förmedlingstjänster. Med förmedlingstjänster avser utredningen svenska aktörer, som i kommersiellt syfte, medverkar till privatpersoners möjlighet till att skaffa alkohol från utlandet. Utredningen redogör för att många aktiviteter på den svenska marknaden är tveksamma eller olagliga

och att få rättsvårdande myndigheter har valt att ingripa med stöd av alkohollagen (gränserna för det lagliga området uppfattats otydliga). Utredningen beskriver även hur privata vinstintressen på den svenska detaljhandelsmarknaden är oförenliga med den svenska alkoholpolitiken.

Förslag till regleringar; främjande, marknadsföring och leveranser

Utredningen har därför inriktats på att tydligare reglera vilka åtgärder som ska vara tillåtna vid e-handel och hemleveranser av alkoholdrycker till svenska konsumenter. Utredningen föreslår förändringar som ska vara konsekventa i förhållande till den svenska alkoholpolitiken och som ska ta hänsyn till EU-rätten.

Utredningen föreslår ett förtydligt undantag för privatinförsel. Därigenom blir ingen annan förmedling än själva transporttjänsten tillåten. Utredningen föreslår ett förbud mot att i kommersiellt syfte förmedla försäljningar eller på annat sätt medverka till försäljning av alkoholdrycker från utlandet.

En utländsk säljare av alkoholdrycker bedöms ändå få vidta marknadsföringsåtgärder. Säljaren får alltså enligt EU-rätten främja försäljning, genom att marknadsföra möjligheten till privatinförsel, men med samma villkor som gäller vid marknadsföring av alkoholdrycker tillhandahållna av detaljhandelsmonopolet. Säljaren får däremot inte ägna sig åt förmedlingsverksamhet på den svenska marknaden, själv eller via svenskt bolag eller ombud.

Utredningen föreslår särskilda leveransbestämmelser. Metoder som undergräver detaljhandelsmonopolet och försvårar ålderskontroller ska därigenom stoppas. Utredningen förordar därför att alkoholdrycker endast får levereras till den enskilde privatpersonens adress under samma tider som alkoholdrycker tillhandahålls av systembolaget.

Tidigare förslag för tillsyn och kontroll

Tydliggörandena ska öka möjligheten till effektiv tillsyn över den tillåtna verksamheten. Utredningen föreslår egentillsyns- och anmälningsskyldighet för näringsidkare som yrkesmässigt levererar alkoholdrycker till privatpersoner. Folkhälsomyndigheten föreslår utforma hur detta ska ske. Regleringarna ska fungera tillsammans med förslagen i utredningen om tillsyn av marknadsföring och e-handel med alkoholdrycker mm. (SOU 2013:50). Enligt utredningen om tillsyn och marknadsföring och e-handel med alkoholdrycker (SOU 2013:50) ska näringsidkare som levererar alkoholdrycker anmäla till kommunen man har sitt säte i, eller om

säte saknas till Stockholms kommun. Utövaren ska utöva egenkontroll med egenkontrollsprogram. Därmed har bara registrerade alkoholleverantörer rätt att leverera alkoholdrycker till privatpersoner.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det är av stor betydelse att klargöra vad som är tillåtet respektive otillåtet vad gäller privat införsel av alkoholdrycker. Den svenska alkoholpolitiken bör värnas i den utsträckning som EU-rätten medger. Den svenska alkoholpolitiken grundas på folkhälsohänsyn och är ett viktigt verktyg i att minska skador av alkohol och missbruk, särskilt bland unga. Idag finns ett starkt forskningsstöd för att den förda svenska alkoholpolitiken har konsumtionsminskande effekt, på både ungdomar och vuxna¹. Förvaltningen menar att de föreslagna regleringarna kan öka förutsättningarna för att den privata införseln av alkoholdrycker i högre utsträckning fungerar i enlighet med svensk alkoholpolitik.

Förvaltningen ser positivt på att många av de tveksamma aktiviteterna inom området, t.ex. vinklubbar där privatpersoner abonnerar på vinleveranser och dagligvarubutiker som förmedlar alkohol till privatpersoner, därmed är reglerade.

Förvaltningen anser att förslaget om särskilda leveransbestämmelser, som endast tillåter leverans till den enskildes adress, på avgränsade tider, är mycket betydelsefullt. Den olämpliga hanteringen av alkoholdrycker vid lastbryggor, parkeringsplatser mm. förbjuds därmed och det torde t.ex. medföra att färre ungdomar nås av privatinförda alkoholdrycker.

Skärpta regler kräver också uppföljning i tillsyn samt sanktioner vid överträdelse av regelverket, i enlighet med utredningens förslag. Tillsyn och kontroll föreslås i utredningen ske i enlighet med tillsynsförslagen i utredningen om tillsyn av marknadsföring och e-handel med alkoholdrycker mm. (SOU 2013:50). Förvaltningen vill, i enlighet med remissvaret på den tidigare utredningen (Dnr 1.6-551/2013) betona behovet av kostnadskompensation till kommunerna i rollen som tillsynsansvarig. Med ett nytt ansvarsområde inom tillsynen kommer kommunerna också behöva stöd och instruktioner från Folkhälsomyndigheten i att utforma

---

¹ Alkoholen och samhället. En forskningsrapport från IOGT-NTO och svenska läkaresällskapet <http://iogt.se/wp-content/uploads/forskningsrapport-HELA-light.pdf>

dessa nya verksamhetsdelar. Tillsynsområdet har också särskilda förutsättningar, med tanke på att det riktas mot leveranser till privata adresser, vilket förstärker behovet av stöd, utbildning och instruktioner.

Socialförvaltningen

Avdelningen för stadsövergripande sociala
frågor

Telefon 08- 508 43 028
therese.holmkvist@stockholm.se
stockholm.se